

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr., a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dl Carol Schulder în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Abonament lunar

pentru Noemvrie st. v.

cu prețurile din capul foi —
invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA”.

Bucurii zadarnice.

Foile ungurești au, de o vreme încoace, seceriș bogat în ceea ce privește chestia naționalității lor.

Ele vestesc într-una, că:

Liga e pe sfârșite;

în străinătate cauza română nu mai e apărută cu căldura de până aci;

în partidul național român există neînțelegeri, bănueli chiar, cu privire la întrebunțarea unor bani.

Să vedem, pe rând, cât temei au bucuriile ungurești.

Bucuria cu privire la Ligă, a fost și este zadarnică, căci dl N. Filipescu, primarul capitalei, după-cum am anunțat deja, și-a retras demisia.

Eată ce scrie însuși „*Voința Națională*” de ieri:

„Dl N. Filipescu și-a retras demisia pe care și-o trimisese comitetului central al Ligei. D-sa dar continuă, ca și până azi, a face parte din acest comitet.”

Agentul și corespondentul lui „*Pester Lloyd*” necinstește deci adevărul, când menține știrea demisiei primarului Bucureștilor.

Cât despre străinătate, ori-ce interveniri s'ar face, ori câți agenți s'ar amesteca la mijloc, nu se va putea asocia adevărul mare, că aici, în statul Sf. Stefan naționalitățile sunt nemulțumite, gem sub apăsarea unui guvern, de care mai cinic față de legi nu ne-a stăpânit.

Dealtminte noi reproducem aproape zilnic articole simpatice nouă din întreagă presa apuseană. Foile ungurești nu ved însă, nu vor să vadă aceste articole, nu vor să audă vocile, care numai de bine nu-i vorbesc.

Cât despre chestia de banii — Panama, — cum le place să o numească foile ungurești, trebuie să relevăm: foile ungurești au reproduș greșit, trunchiat și tendențios ambele noastre articole.

Nu s'a scris în foaia noastră, că fruntași de ai partidului național, sunt de trași la răspundere, pentru-că nu membrilor din par-

tidul național li-s'a încredințat bani din partea guvernului român, și peste tot, nu despre gestiunea financiară a comitetului național a fost vorba în „*Tribuna*”.

Evident, că presa maghiară a fost aci de rea credință, perversă.

Lucru de înțeles.

Nu înțelegem însă iritațiunea confrăților nostri dela Timișoara. Ei pot fi în poziție să afle tot și fără să ne întrebe. Și apoi ar pute ceti și discursul dlui D. Sturdza, discurs despre care în batjocură scriu, că a fost „memorabil”, întocmai după-cum mai dau următoarea judecată: „Ori apoi a intrat și „*Tribuna*” în acea mare tragere pe sfoară a chestiunii române, inaugurată cu atâta pompă și șiretenie de ilustrul domn Sturdza”.

Dl Sturdza un mare șiret, care trage pe sfoară chestia română, — ear' noi seduși de dl Sturdza.

Mulțumim, amabili confrăți, că ni-ați deschis ochii!

Uite, dacă nu erau confrății nostri dela Timișoara, lumea credea, că dl Sturdza în adevăr este un ilustrul bărbat al României. Sublinierea „*Dreptății*” l-a topit însă! Româniea credea, că avem de mulțumit și domnului Sturdza, dacă chestia română s'a ridicat la o înălțime, cum de sigur nu fusese. Confrății nostri au descoperit însă, că șiretul domn Sturdza a tras pe sfoară chestia română!

Întocmai așa a scris și Hans Krauss dela București, și se ne ierte amabili nostri confrăți: între Hans Krauss și Dimitrie Sturdza, preferăm pe acest din urmă, chiar cu risicul de a fi socotiți, din partea organului timișorean, naivi, seduși.

E probabil, că presa maghiară o să se bucure și de articolul organului bănațean. Dar' mai ales s'ar bucura, dacă am începe a scrie și noi pe ton iritat.

Bucuria asta nu le vom face-o. Chiar când vom crede potrivită vremea să discutăm Panama, pe care o dorește Ungurii, vom discuta nu pentru-ca bucurie să le facem.

D'asemeni credem, că în curând o să se desmeticească și din beția ce i-a cuprins, că în urma pretenției crise dela Ligă, a eșecului din străinătate și a neînțelegerilor ce s'ar fi ivit în partidul național, s'ar fi produs slăbire în partid, și liniște în poporul român.

O să se convingă, că bucuriile lor asupra noastră sunt zadarnice.

Wekerle și Kossuth. „*Deutsches Volksblatt*” face în numărul seu dela 7 Noemvrie 1894 o comparație între Francisc Kossuth și dl Urechia, spunând, că Ungurii cei superați pe dl Urechia permit lui Kossuth, care asemenea nu-i cetățean maghiar, să-și facă voiajul seu politic. Deoarece, zice ziarul acesta, după o lege maghiară nici un cetățean străin nu poate ține adunări și cuvântări politice decât numai cu învoirea guvernului, este evident că Francisc Kossuth face ce face cu știrea guvernului.

Tot mai evident devine faptul, că pentru ajutorul dat la trecerea proiectelor religioare de independență, guvernul îngăduie toate obrăznicile kossuthismului.

Reforma dreptului de vot în Austria se amână. După-ce ministrii și șefii de partid nu s'au putut înțelege asupra proiectelor de până acum, ministrul Madeyski a fost însărcinat să facă un nou proiect.

Știri grave. „*Timpu*” ce ne sosește azi aduce un articol de fond, în care apără pe ministrul plenipotențiar Jean Lahovary de acuzațiunile ce-i aduce presa opozițională. Drept dovadă a nevinovăției dlui Jean Lahovary, „*Timpu*” publică o epistolă a dlui V. A. Urechia, venerabilul president al Ligei, care spune, că nu a primit nici o epistolă dela ziaristi francezi, care s'ar fi relatat că dl Jean Lahovary a intervenit în presa franceză în contra chestiunii naționale.

Aceeași scrisoare o publică și „*Voința Națională*” cu observația, că întreaga acuzare adusă dlui J. Lahovary de presa opozițională nu se bazează pe scrisoarea ce ar fi primit-o dl V. A. Urechia, ci pe care a primit-o dl Vintilă Rosetti, președintele secției din București a Ligei, scrisoare a cărei existență dl Rosetti o confirmă în „*Românul*”.

Cultul lui Kossuth.

Budapesta, 7 Noemvrie n. 1894.

Ca un general învingător, care între sunete de fanfare și timpane intră în patria sa, astfel a venit fiul marelui rebel în Ungaria, și eată-l acum în mijlocul lor, acel om, în care ei și-au concentrat toate idealurile, toate visele lor bizare. Abia a sosit și el își începe un turneu, o vânătoare după popularitate prin turna a cărei păstor dorește a ajunge. Lui îi aleargă înainte fama colportată prin himnurile dictate de inspirație jidovească. Ori unde ajunge, inimicul pune arma jos și aleargă să i-se închine.

Stând lucrul astfel trebuie să ne mirăm cum totuși se află o foaie ungurească, care rezonază astfel:

„Cultul kossuthist, cu care se încungiuă acum fiul bătrânului, este o caracteristică a timpului nostru. A' lega de un om pe cariera lui politică mari nădejdi, a-i da un rol în-

semnat pentru-că este fiul unui bărbat, care poate a s'ar fi ceva! De unde atâta încredere? Sau ajunge a fi cineva fiul unui om cuminte, pentru de a trece însuși de atare?”

„Și se primiv lucrul și din altă parte”, continuă foaia social-democratică „*Népszava*”, vorbind despre ovațiunea făcută lui Kossuth și despre zădărnicierea ovațiunii, ce lucrătorii voiau să facă unui oare-care șef de-al lor Gion.

„La sosirea lui Kossuth s'au făcut ovațiuni, s'a cântat și sbierat, și nici un picior de gendarm și poliști nu s'a arătat, până când cu ocaziunea ovațiunii noastre aduse lui Gion sute de gendarmi au fost de față și ne-au risipit. Pentru-ce, dacă e permis să întrebăm? Cu cât e mai bun Kossuth ca Gion al nostru, sau pentru-că el are venit de 30.000 și Gion numai 300? O, vă știm noi răspunsul! Dacă te-ai născut de pariah fără drepturi, bucură-te că trăiești!”

Astfel se tânguește „vocea poporului”, dar' ea nu se aude din sbieretele șacterilor, care cer libertate și independență. Demult s'au desvătă a mai roși patrioții nostri unguri, deși ei merg orbiș înainte în planurile lor ne mai ținând cont de părerea lumii, de judecata ei și nici chiar de admonierele poporului.

Care este planul imediat al lui Kossuth? A aduna pe toți slujbașii principiilor sémnate de tată-sau, a forma o tabără sdravănă întărită de partidele independentiste: Iusth, Eötvös, Pólonyi, Ugron, și cu ajutorul acestor atleți ai virtuții se usurpeze tot ce-i opus libertății. Nici mai mult, nici mai puțin decât: Jos guvernul, jos coroana, trăească independența Ungariei, — este brava lor devisă.

„Activitatea se va continua „*viribus unitis*”, sub conducerea lui Kossuth Ferencz”, scrie Iusth în „*Magyar Hirlap*”. Deși Kossuth voește a se privi numai de un simplu gregar, totuși el va fi cel puțin corporal, care în „vișel” poartă bastonul de mareșal. El va încopcia elementele care până acum se respingean. Activitatea și-o va începe cât mai în grabă. Mai întâiu însă așteaptă decisiunea Curiei, în privința dreptului seu electoral, care aprobătoare fiind, va fi îndată ales de deputat!” (Cine mai dubitează!?)

Ca toate aceste însă să se ducă în deplinire, Kossuth umblă a cuceri, a promite, a pregăti „*palam et publice*” pe aceia, pe care voește a-i ferici cu independența.

În Czegléd, orașul care a fost și cui-bul tatălui seu, nu se sfiește a rosti cu ocaziunea banchetului cuvinte, care îl înferează de vătămător de coroană. Mărul nu cade departe de trunchiul!

Eată cum răspune la salutarea lui Tálassy, director de școale:

„Da, m'am reîntors în patrie cu pace în inimă. Dar' m'am convins, că nu ajunge susținerea de principii pentru ajungerea independenței, ci pe lângă aceasta trebuie fapte și muncă, că ori-și-ce pedecă se dispare înaintea dorinței noastre. Nu rostesc vorbire de program, ci îmi rezerv dreptul pe când voi fi ales de deputat. Până atunci vorbesc numai generalități, dar' înainte vă spun,

Cuvintele batjocoritoare ale maiorului făuriau o nouă victimă la carul triumfal al principesei de ghiată. Frumosul Vucotici ridică curajos și hotărât mânușă ce i-o aruncase reuțăciosul maior, și jură pe frumseța sa ireproșabilă, că frumseța cea rece se va topi la focul mistuitor al ochilor sei. Din nenorocire deveni încrezutul seu.

În scurt timp bietul Don Juan se prinse însuși în mregea ce o pregătise pentru principesa misterioasă. Căci, ceea-ce făcuse, începând la început de vanitatea sa, se sfârși evident cu amor — și pe deasupra cu un amor fără speranță. Mă durea într'adevăr inima de iubitul meu tovarăș. Obrajii sei sănătoși, rumeni în culoarea perseei, pâliau văzând cu ochii, ochii lui aprinși erau împrejmuți de giur împregiur de niște umbre curioase și consu-

că în interesul nostru este schimbarea temeliei din 1867.

De atunci începând coroana a avut timp să se convingă despre fidelitatea Ungariei, căci Ungaria a știut lucruri uita și ierta, precum altă țeară nu! (?) Din două lucruri unul e evident: Sau coroana nu e concrescută cu națiunea, și atunci coroana nu are viitor, sau apoi Ungaria va deveni independentă.”

Nu comentez nimic, judece-l lumea!

Dorin.

Cronica politică.

În parlamentul cisleithan se desbate de vre-o săptămână deja proiectul de lege despre reforma codicelui penal (*Strafgesetzbuch*).

Deputatul antisemit D. Pattai cere ca tăierea vitelor la Jidani să fie și ea considerată și introdusă în codicele cel nou ca „chinuire de animale”.

Rabinul Dr. Bloch, deputat din Galiția, se scoală apărând pe Ovrei și zicând, că religiuina ovreiască cuprinde prescripții întinse despre ocrotirea animalelor. Ovrei — spune el — au introdus și pentru vitele de lucru o zi de repaus pe săptămână.

Dep. Scheicher: Nu Ovrei au făcut-o; asta e legea lui Dumnezeu, ear' Ovrei nu sunt doar' Dumnezeu!

Dr. Bloch: Fostul ministru-president, contele Taaffe, a comunicat într'o ordonanță, că potrivit cercetărilor făcute despre tăierea rituală a animalelor la Ovrei, ea nu se poate considera ca „chinuire de animale”. Cu mult mai mult drept se poate considera ca chinuire de animale vânătoarea, în diferitele ei ramuri. Dar' plăcerea de vânăta a cercurilor înalte trebuie privită ca sacrosanctă.

Pernerstorfer (radical): Așa este! Boierii cei mari sunt peste tot fințe sacrosancte!

Dr. Lueger: Dar' spune-o asta mai ales domnilor dela clubul polonez. (Risete).

Dr. Bloch: Lucrătorii ovrei din Galiția trebuie în sensul legii despre repausul de Duminică să stea fără lucru de Vineri seara până Luni dimineața. Ce să facă ei?

Dep. Kaiser: Să emigreze!

Dr. Bloch: Noi suntem aici din timpuri mai vechi decât voi. Noi avem cetățenia urbei Viena deja de două mii de ani.

Dr. Lueger: O iai prea din sus!

Dr. Bloch: Deja în timpurile romane au locuit aici Ovrei. Nu e petec de pământ în toată Austria, unde n'ar fi fost versat sângele de martiri al Ovreilor.

Pe urmă se întinde asupra predicii rostite de preotul Deckert din Viena, în care predică acesta înfățișă pe profetii și regii Jidanilor din vechiul testament în lumină nefavorabilă, mai ales pe David, zicând că: „ori-ce pată ce se descopere pe caracterul lui David se răsfărge ca pată și asupra creștinismului”.

Scheicher: Apoi toate acestea sunt scrise în biblie.

Dr. Lueger: Ce suntem noi de vină că David a fost așa? (Risete).

Dr. Bloch: Eu nu pretind a lua aici în apărare greșelile din viața lui David. (Risete generale). În anii din urmă n'a fost numit nici un singur auscultant la tribunale; prin aceasta se dovedește Ovreilor că sunt cetățeni de rasă inferioară în stat.

În Austria, așadar' țeară cu mult mai civilizată și apuseană se îngrădesc contra cu-

FOIȚA „TRIBUNEI.”

Principesa de ghiată.

De

Svatopluc Cech.

Ședeam în cafenea și conversam cu animație despre lucruri, cari preocupă în totdeauna și pretutindenea ideile tinerilor ofieri. Vorbirăm mai întâiu despre calul baronului Lothar, al cărui „primus” în sezonul din estan a fost recunoscut numai după multe discuții pătimate și contra. Obiectul conversației fu apoi actorul Bronický, al cărui Othello, reprezentat ieri, era privit unanim ca o prestațiune grandioasă, răpitoare, față cu care dispăreau ca o nălucă toți ceilalți „Othello”, pe care am avut privilegiu să-i admirăm până acum pe diversele scene europene. După-ce am amintit în treacăt câteva aventuri piceante din viața privată a renumitului artist și l'am apărât triumfător în contra invinuirii de desfrân, ce l-o aruncase în frumoasa-i față bărbătească un căpitan chel, veni, se înțelege, vorba despre excelențele stridii ale italianului Mortoni și pe urmă despre dămele mai marcate din sezonul de patinat

din estan. Prin asta am atins, durere, partea slabă a Don Juan-ului nostru, a frumosului Vucotici, care și începând îndată a se fali cu noii lauri, dobândiți pe câmpul iubirii. Cu ochii strălucitori de bucurie și cu un suris de plăcere pe buze, ne descria tocmă grațiile fără seamăn ale adoratei sale din urmă, ale unei contese, când deodată maiorul Cerny, arătând la fereastră și făcând un gest sarcastic zise: „Pe ceea de colo fă-o să se îndrăgostească de d-ta și-ți voiu socoti-o cât zece contese”.

Privirăm toți pe fereastră. Peste pavagiul acoperit de o pătură ușoară de zăpadă trecea o trăsură splendidă. Doi cai albi, minunați de frumoși, cu coamele lungi, își ridicau superbi capetele, reținuți în sborul lor prea repede de brațul musculos al imponentului vizitii în livrea albă cu podoabe de argint.

În trăsură ședea o damă îmbrăcată într-o toaletă sură de iarnă, împodobită cu borduri late de blană albă prețioasă, ce păreau ca niște fâșii de nea. Un agraf, presărat cu briliante mărune, strălucia ca un globuleț de ghiță cristalină pe pieptul ei; părul ei blond era prins, ca într'un cearcăn magic, într-o podoabă de argint și cercei de diamant

afirau deasupra umerilor ei ca niște picuri de rouă. Fața ei, ce era întoarsă tocmai spre noi, era perfect de frumoasă, dar' rece și nepăsătoare, ca marmora, și privirea ochilor ei vineți, clari era grozav de rece.

După-ce trecu trăsura, conversația se îndreptă, firește, asupra frumseții celei reci. Noi o cunoșteam numai sub numele de „Principesa de ghiată.” Fără îndoială, nici un suflet de om în oraș nu-i știa numele de familie. Insași patria ei era doar' învălătată într'un mister nepătruns! Unii ziceau că e Rusia, alții Polonia, alții earăși, Scandinavia. Că la scutarea originii ei privirile tuturor se îndreptau spre Nord, aceasta o atribuiii fără teamă de a greși toaletei descrise mai sus, în care apărea totdeauna enigmatică principesa, iarna ca și vara, pe strade, în teatru și în concert. Acest nimb misterios, ce se revărsa peste întreaga ei figură, în unire cu frumseța regulată, deși indiferentă a feței sale o prefăcu dintr'odată într'o lumină magică, în giurul căreia sbura rîvnitor întregul roiu de fluturași uniformați și neniformați și mulți din ei își arseră și aripile. Sub blana de samur, de o albeață ca zăpada și sub agraful de argint de pe pieptul ei bătea și o inimă de ghiată, care rezista privi-

marea dureroasă a buzelor sale și oftatele erau la ordinea zilei. Disperat, degetele lui se jucau cu ghiocelul tăcut, ce purta pe piept ca semn al iubirii sale. Această purtare ciudată a lui Vucotici făcu nu pe puține blonde și brunete să-și peardă unele din frumoasele lor amintiri.

Înzadar aștepta el pe la locuri, pe unde trecea de obicei cu trăsura, înzadar se dejosă făcând cunoștință cu portarul hotelului ei, înzadar stetea seară de seară în teatru, în fața lojei ei și o fixa cu logneta în mod aproape necuviincios. Nu fu în stare a atrage asupra sa nici o privire prietenoasă, ba nici barem de curiositate din ochii ei albaștri, limpezi.

Odată îmi mărturisii fără încungiuir întregă neisbândă sa și mă întrebă cu voce stinsă, că oare s'ar aleagă moartea sub roatele trăsurii ei sau moartea prin foame pe pragul odăii ei de dormit. Fără îndoială că numai de aceea nu se decise la nici unul din felurile acestea de moarte, fiindcă amândouă erau deopotrivă de puțin adimenitoare.

(Va urma)

tropirii jidane chiar și cu ajutorul statului; pe când în Ungaria îndată după votarea recepțiunii se va reconstrui cabinetul și ministrul de culte și instrucțiune publică va fi numit Max Falk, redactor responsabil al lui „Fester Lloyd“.

Nu mai înainte! Veți vedea unde veți ajunge cu jidanismul vostru. Dacă nu voi, vor păi de sigur copiii voștri pentru păcatele voastre. Dar' ce vă pasă de copiii voștri nu-i așa? Ei se se aperse cum vor pute, noi se trăim în răsfățare, procurată pe banii dați de Jidani drept răsplătă a proiectelor bisericesti.

În ziua de 7 Noemvrie, comisiunea economică a Reichsrath-ului desbătea despre petiția: de a se restabili importul vitelor din România. La începutul discuțiunii deputatul Neuber a făcut următoarea propunere: „Luând în considerare importanța foarte mare a raportului ce ni s-a prezentat despre afacerea pentru care toate stratele populațiunii poartă un mare interes, luând în considerare opiniunile contrazicătoare, răspândite între toți locuitorii, comisiunea economică propune convocarea unei anchete, la care toți factorii participanți vor avea privilegiu să contribuie la deslușirea acestei importante chestiuni, care trece departe peste chestiunea deschiderii graniței române“.

S'a desvoltat o discuție în privința, aceasta, dar' ziarele vieneze, nici cele din 8 Noemvrie, nu aduc știri mai largi despre ea.

Acum o săptămână telegraful ne adusese știrea, că în Paris a fost arestat un ofițer cu numele Dreyfuss pentru spionaj.

Afacerea se urmărește din primele zile ale lunii Octomvrie, când sosise prima denunțare la ministrul de război, în birourile cărora el era atașat. Ofițerul acesta nedemn este Ovreu de origine din Alsacia. După ziarul „XXIX, Siècle“, el a înțeles raporturi amoroase cu o Italiană care în două luni, de când stă la Paris, își schimbase de 6 ori locuința și numele; trăia ca o principesă. Acuma s'a descoperit că și ea a fost spioană. Ultima știre despre afacerea aceasta, de care sunt pline ziarele parisiene, spun că Dreyfuss a vândut Germaniei documente secrete despre mobilizare. Pe semne va fi împușcat.

Antisemitismul în Elveția. Într-unul din numeroși precedenți am publicat o depeșă a lui „Neue Freie Presse“ despre intenția Elvețianilor a restringe drepturile Jidanilor. Acum i-se scrie monitorului vienez al „Alianței israelite“ următoarele din Berna:

„Antisemitismul în Elveția a câștigat prima biruință deja în urma legii prin care Ovreii sunt oprită la tăia vitele după rit, ceea ce nu prea stă în armonie cu libertatea în cult și religie. Un mic incident a atârnat din nou focul contra Ovreilor. O cântăc ovră se plânse la departamentul militar, că el și încă un camarad al său au fost jigniți în simțimentele lor religioase printr-o predică a preotului catolic militar, care au fost siliți să o asculte. Din cercetările pornite cu preotul respectiv, a ieșit la iveală, că nu i-a trecut de loc prin minte a jigni pe alt—crezătorii. Ofițerul militar i-a atras însă preotului atențiunea, că de-oarece este obiceiu a comanda pe toți soldații la slujbă, fără deosebire de religie, el se-și ține predicile astfel, încât să le poată asculta ori-și-cine fără a se simți vătămat. În curând însă ziarele au răspândit știrea că acei doi soldați ovră ar fi aflat cuprinsul predicii preotului numai dintr-un raport de ziar, dar' că n-au fost de loc comănduți de a asista la predică. Incidentul acesta ascormonit mult praf, ear' antisemiții îl exploatează cum se cade.“

Discurs panegiric

ținut în 1 Noemvrie 1894 la mormântul lui Emanoil Gojdu în Budapesta, de N. Mănoiu, student jurist.

(Urmare și fine.)

Precum Cipro îndemna pe Romani, ca să nisească sere știință, zicându-le: „că aceasta împodobește tinerețele, nutrește bărbăția, desfățează bătrânețele, mângâie în căzuri“, așa și Gojdu prin dispozițiunile sale testamentare ne îndeamnă, ca cu activitate și sîrguință să lucrăm pentru prosperarea și înflorirea bisericii, patriei și națiunii române, căci numai prin dezvoltarea spirituală și nobilitarea inimii, prin educațiune ne putem ridica la locul ce ne este destinat deja a-l ocupa între popoarele culte ale Europei. Ochiul spiritual al fericitului Gojdu, ca bărbat politic și jurisprudent a pătruns adânc în profunzimea trecutului și departe în înălțimea viitorului. Însuși testamentul său ne arată cu câtă măiestrie și prevedere, cu câtă rațiune și calcul este întocmit, astfel că din „Fundatiunea“ sa mai târziu nu numai tinerimea studioasă, dar' și preoții și învățătorii distinși se se poată împărtăși din această binefacere; și nu mai puțin tinerii din teologie și pedagogie, precum și tinerii aplicați la arte și industrie. Cu un cuvânt ni-a cunoscut lipsa, ni-a simțit durerea. Cetească fiecare cu luare aminte testamentul său și judece cine a fost el. Însăși instituțiunea aceasta este cea mai vie caracteristică a răposatului pe toate terenele.

Și din aceasta se vede, cum au vrut Ovreii să înșele pe autoritatea militară, dar' li-a priit rău.

Din parlamentul maghiar.

Budapesta, 7 Noemvrie n.

Sedinta parlamentului se deschide cu propunerea presidentului Casei, ca să se exprime condolența parlamentului pentru moartea Țarului Alexandru III. În contra acestei propuneri vorbește opoziționalul Thaly Kálmán spunând, că „la moartea nepotului Țarului Nicolae, care a frânt Ungaria, nu pot să-mi exprim eu și partidul independentist condolența“. În urma acestei declarații se nasc mici turburări și contraziceri. Sfirșindu-se astfel cu Țarul, deputatul Neményi Ambrus prezintă budgetul preliminar pe 1895 pentru lucrările dela Poarta-de-fer. După aceea presidentul statorește proxima sedință pe 12 l. c. când vor urma la pertractarea budgetului. Urmează interelațiunea deputatului Dr. Șerban. Anume spune că „și-a insinuat 2 interelații încă înainte de începerea ferilor, după-ce însă în acest restimp ministrul cultelor, cătră care „și-a îndreptat interelațiile, a rămas afară de combinație și nu peste mult apoi s'a închis și sesiunea n'a avut privilegiu să-și facă interelațiile insinuate care sînt:

1. De ce scaunul metropolitan din Blaj nici până acum nu e întregit, cu toate-că e vacant de 2 ani și 4 luni, și când credincioșii ar fi îndestulți cu denumirea ori-căruiua dintre cei trei aleși.

2. Din ce cauză a fost oprită ținerea congresului bisericesc gr-cat., convocat pe 4 Iunie n. și

3. Din ce cauză nu s'a conces convocarea congresului bisericesc gr-or., care ar fi trebuit convocat la Sibiu pe 1 Noemvrie n., cu toate-că convocarea respective ținerea acestor congrese avea să se întempe pe basă legală, autonomică.

Lipsind ministrul Eötvös, răspuns la interelații nu i-s'a dat.

Spicuri din foile maghiare.

„Nagyvárada“, o fițică isralo-arpadină, reproducând din articolul nostru privitor la păcătoșenia „patrioților“ din Arad, care au cerut destituirea catechetului V. Olariu pentru-că nu s'a dus cu elevii români la statua „eroilor“, laudă pe Goldis János, care ducea elevii la „mormintele sfinte“ să învețe patriotism.

Zice, că tocmai atacurile din „Tribuna“ îl fac pe Goldis vrednic de laudele „patrioților“.

De sigur!

Fapte de laudă.

Publicăm mai la vale apelul, pe care domnișoarele române din Brașov l-au adresat cătră surorile lor din întreg Ardealul, din Ungaria și Banat.

Inițiativa domnișoarelor române din Brașov este vrednică de toată lauda, și

nu ne îndoiim, că nobilele lor străduințe vor fi acoperite cu deplin succes. Eată apelul:

Scumpă soră!

Grele timpuri a ajuns poporul românesc în această țeară. Furtunoase valuri s'au năpustit asupra lui. Cei mai valoroși bărbați zac astăzi în temnițele statului. Și pentru-ce? Numai și numai pentru-că au văzut tendințele pornite să atace individualitatea națională a neamului nostru și văzându-le au demascat și înfruntat cu energie pe aceia, care le-au pus la cale și au apărut cu bărbăție și eroism ce avem mai scump și mai nobil: limba, datinele și cultura noastră națională.

Și pe oamenii cei mai de inimă a trebuit să-i lovească soarta aceasta.

Da, pe ei, cari au știut mai bine înțelege poporul nostru în toată ființa, trecutul și aspirațiunile lui, pe ei, cari au simțit mai tare durerile poporului, au cunoscut mai clar primejdiiile amenințătoare și care au sărit cu mai mare energie să apere și să pretindă drepturi, care să asigure viața poporului românesc.

E evident, că dragostea de neam, în manifestarea sa cea mai sublimă, li-a atras întemnițarea! E evident, că dragostea de neam s'au dat pe sine jertfe martirii nostri.

Și oamenii aceștia, pătrunși de sentimente puternice față cu neamul lor, nu s'au mai gândit nici la ei nici la familiile lor. Noi însă nu putem uita situațiunea în care au ajuns familiile lor acum.

Și avem bună ocaziune, ca să arătăm noblețea inimii noastre, să arătăm gradul iubirii noastre de neam și să arătăm felul, cum știm și noi să apărăm cauza pentru care robesc conducătorii neamului nostru.

Damele din România arangiază pe la sfirșitul lunii lui Noemvrie st. v. în București o tombolă mare, al cărei venit e destinat pentru familiile osândiților nostri. Frumoasă și nobilă intențiune. În scopul acesta s'au adresat, ca să trimitem obiecte și noi, sexul femeiesc din Țeara-Ungurească.

S'ar pute ca să nu contribuim cu cea mai mare plăcere la întreprinderea aceasta, când conducătorii neamului nostru sînt întemnițați! Demnitatea noastră cere să o facem aceasta.

De aceea am aflat de bine să ne și constituim îndată aici în Brașov un comitet și să apelăm pe această cale cătră toate damele și domnișoarele române, ca cu toatele să adunăm obiecte pentru acea tombolă, pentru-că rezultatul să fie cât mai strălucit.

Te rugăm deci să stăruiești, cauza o cere, să formați în localitatea D-Voastre un comitet, sau se vă înlegeți pe altă cale, ca să adunați obiecte de ori-ce fel, atât de acli, cât și din giur, — fiecare familie românească se contribuie, — și obiectele adunate să le trimiteți până cel mult în 18/30 Noemvrie a. c. însemnate cu biletele donatoarelor, la adresa Domnișoarei Mariana Tulia Stănescu, Brașov, strada Castelului nr. 42, de unde vor fi duse la București.

Contăm la inima D-Voastre românească! Brașov, 12 Octomvrie v. 1894.

Comitetul:

Maria Steriu, Elena Stănescu, Mariana Tulia Stănescu, Victoria Bransco, Agapia Nicolau, Elena Nastasi, Marieta Ilasievici.

Alegere de paroch în Sătmar.

Credincioșii români gr-catolici din Sătmar stau în ajunul alegerii parochului lor. Corespondentul nostru din Sătmar ni-a trimis cu acest privilegiu o scrisoare, care ne servește cu informații despre unul dintre aspiranții la această poziție. Ele însă nu ne mângâie de loc, ci din contră ne insuflă cele mai mari îngrijiri, căci aspirantul (actualmente capelan în Sătmar) Papp Lajos, după descoperirile corespondentului nostru, este înaintea de toate străin neamului său, este un — rău Român. Această singură „calitate“ deja servește de motiv destul de considerabil, ca credincioșii să-l abandoneze, și alegerea lui să o împedec neapărat.

În loc de ori-ce altă argumentație pentru afirmarea corespondentului nostru cităm câteva rînduri din foaia ungurească „Szathmár“, care cu mult interes se ocupă de alegerea amintită:

„Papp Lajos este unul dintre acei rari preoți gr-cat., care în inima și suferințele lor sînt — Maghiari și ca atare, sîntem siguri, n'o se deie mână cu acei foarte mulți preoți valahi care, cumpărați cu franci valahi și ruble rusești, se înșiră sub sângeroasa flamură desfășurată de fanaticul Lucaci și pătrunși de idei nebune comit lucruri josnice: se nisească la extirparea națiunii maghiare. Noi, pe Papp Lajos îl cunoaștem bine. El cu scărba se întoarce dela acestia, și ca supus maghiar îi urește din adîncul inimii, cu ei nu-i în nici o atingere“.

Eată „recomandafia“ aspirantului la postul de paroch român în Sătmar! Aceste câteva rînduri vorbesc destul de clar, și sînt prea suficiente, ca alegerea lui să se evite și prea suficiente ca consistorul din Gherla să-i deneghe întărirea. Sîntem siguri, că credincioșii români cu „scărba se vor întoarce“ dela un preot cu astfel de „atestare“; nu știm însă, că lucrul acesta îl va face oare și consistorul și episcopul gherlan, dela care atîrnă candidarea acestui om despoiat de ori-ce sentiment românesc. Motive considerabile avem să credem contrarul, căci eată ce zice mai departe ziarul „Szathmár“:

„Între asemenea împregiurări avem cu-tezanța a spera, și credem cu siguranță, că episcopul gr-cat. din Gherla Dr. Szabó János, a cărui știință și patriotism sînt cunoscut în țeara întregă, cu bucurie și plăcere va candida la timpul său pe Papp Lajos, pe acest preot distins. Ear' adunarea generală îl va alege la toată întemplearea“.

Între asemenea împregiurări zicem și noi — dela consistorul și episcopul gherlan, care a dat deja atâtea dure-roase dovezi de păcătoșenia sa nu ne putem aștepta la altceva, decât să-l candideze pe Papp Lajos de paroch al Sătmarului. Chestia însă nu se termină cu atîta! Credincioșii români, po-

*) În Sătmar — zice ziarul maghiar citat — orașul este patronul bisericii, și ca atare adunarea generală a orașului alege și pe paroch, dar' numai pe acela, pe care episcopul diecesan îl recomandă.

porul român din Sătmar, are inamovabilul drept — dacă nu le convine persoana (căci noi nu-l cunoaștem personal pe aspirantul Papp Lajos, numai din scrisoarea corespondentului și din confirmarea ziarului maghiar) — ca să pretindă dela episcopul lor prin deputați să pună alt candidat, să le deie un preot care înainte de toate să fie Român.

Credem că poporul român din Sătmar se va folosi de acest drept al său și nu va suferi ca orașul, fițuca ungurească și alți străini să dispună asupra conștiinței și sentimentului lor, ci vor cere cu imperioasă se se respecte chiar și de cei mai înalți factori: voința justă și naturală a poporului. Astfel dacă vor face, vor isbuti sigur...

Un protopop nevrednic.

M.-Oșorheiu, în Octomvrie.

Nu pot întrelăsa a nu informa lumea cel puțin prin un scurt extras din cele întemplate astăzi la 19/31 Oct. a. c. în sala de pertractare a judecătorei reg. ung. din M.-Oșorheiu, care așa de bine caracterizează viața politică-bisericească de pe la noi.

Acusator a fost preotul din M.-Sângeorgiu cu avocatul său Soket Károly din M.-Oșorheiu; ear' acusat a fost dl Nicolae Măneguț, protopresbiter gr-or. tot acolo; pentru călcarea domiciliului cu gendarmi etc., pentru vătămare de onoare servită de acesta încă în primăvară în prezența unui public destul de curios.

Despre acest abuz de putere a fost în-cunoștiut numai decăt verbal și în scris suprema autoritate bisericească, când s'a și cerut dreptate și satisfacție, dar' de 8 luni dela cele întemplate și aici înșirate nu se vede nici aude dela nime nimic....

Jude era să fie Szántó N., dar' strămutat de curînd în Bandul-de-Câmpie îl înlocuiește dl Turoczy Lajos, subjude.

Martori prezenți 4 Români și un Ungur. Îndată după 8 ore se prezintă ambele părți litigante și pertractarea se începe numai decăt cu cetirea actului de acuză.

Judele: Susții acusa aici prezentată? Acusatorul: Da.

Judele: Dl acusat îți va declara aici în prezența noastră, că într'adevăr a greșit și te-a vătămat și te va ruga de iertare, atunci d-ta îți retrage acusa și vă veți împăca? (ung.)

Acusatorul: Eu, ca totdeauna omul păcii și răbdător ca un Român până la extrem, și de astă-dată voi fi, dacă dl acusat va face publice această declarare, sau cel puțin înaintea poporenilor mei, pe care cu acea ocaziune i-a provocat să mă scoată din casă...

Fiște că toate aceste stipulațiuni au fost înaintea de un potop de „beszéljen magyarul“... „nem szabad oláhul beszélni“...

Acusatorul: Eu voesc să vorbesc românește.

Judele: Eldg jól tudja, beszéljen csak magyarul.

Acusatorul: Noi toți sîntem Români și legea ne îndreptățește... dar' toate expunerile acusatorului au fost coplesite de provocările judei, care nu înceta nu slăbia din beszéljen-trile lui.

ci iubirea sa a nutrit-o în secret, în inima sa, căci văzînd ce ne lipsește, ni-a dat ce noi n'am așteptat.

Iubindu-ne el pe noi atât de mult, ne dă prin aceasta exemplu viu, ca și noi să ne iubim unii pe alții, ca astfel, — *viribus unitis* — în cea mai bună conțelegere să putem clădi edificiul cel mareț și sublim, pentru care și fericitul Gojdu a adunat și ni-a lăsat nouă materialul său câștigat cu sudoarea feței sale.

Eată deci, fraților, motivele basate și puternice ce ne-au adunat pe noi tinerimea română universitară din capitală în număr atât de frumos, împregiurul acestui monument sfânt, înaintea acestui mormînt, ca pătrunși de faptele nobile se depunem modestul nostru tribut de recunoștință și pietate părintelui nostru binefăcător, care s'a îngrijit atât de mult de soarta și viitorul nostru.

Aici în mormînt s'au depus osemintele sale; aici odihnește în pace cadavrul rece al fericitului Gojdu, dar' nobilul său suflet planează asupra noastră, faptele sale mărețe îl însoțesc dincolo de mormînt.

Spiritul său ne șoptește și ne îmbărbătează spre statornicie și tact în lupta cea sfîntă pentru biserica și cultura națiunii noastre. Ne șoptește ca să fim fideli bisericii, patriei și națiunii, să fim cu energie și stăruință de fer; să păstrăm caritatea frățească și luptăm cu înțelepciune în această lume plină de miserie, pentru-că numai pe calea aceasta putem asigura existența neamului nostru.

Testamentul său ne reprezintă în mod exemplar modestia, fiica înțelepciunii, pentru-că deși răposatul a ocupat în stat cele mai frumoase și mai înalte funcțiuni, ca bărbat eminent; deși era mare capitalist, cu toate acestea a dispus, ca înmormîntarea sa să se facă cât se va pute mai simplu, cu un singur preot, și mai cu puține spese, abdicînd de pompă, lux și strălucirea trecătoare a cătorva momente; iubind biserica și neamul său a oprit toate acestea, ca nu cumva prin spese nesocotite și zadarnice, averea testată neamului său românesc și destinată pentru scopuri mai sublimă să se împuțineze.

Precum a dispus, ca osemintele sale să se așeze în sicriu de fer, tot așa a îngrijit și a dispus, că averea testată să se administreze cu bună chibzuință și rațiune; să se apere de ori-ce viscol, cu energie și brațe de fer, încredințînd cu această pe distincți 3 prelați ai bisericii gr-or. din Ungaria și Transilvania, precum și câțiva bărbați mireni cunoscuți ca buni și înțelepți Români ortodoci, pe care îi roagă cu căldură ca cu cea mai strictă observare a dispozițiilor testamentare să administreze „fundatiunea“ sa. Și într'adevăr pe când aceasta era expusă unei primăjdii neașteptate, Dumnezeu a ascultat rugăciunea ultimă a fericitului Gojdu, când zise: „Părinte atotputernice păzește-i pe ei“, a re-vărsat darul și lumina sa peste capetele administratorilor ei și a delăturat pericolul ce amenința fundatiunea. Un capital de 300.000 fl. v. a. ni-a donat, care astăzi se urcă aproape la 2 milioane.

Sute și sute de tineri români și-au aflat

mângăierea în această fundatiune. A crescut sute de tineri ce-i vedem pe toate terenele, unii ca bărbați politici, apărînd principiile de drept înaintea forurilor judiciare, apărînd interesele bisericii și națiunii; pe unul îl vedem reprezentînd statul afară de continent, în Africa, ca consul; pe unii ca medici, alinînd durerile bolnavilor, ear' pe alții aici și dincolo de graniță, măsurînd pămînturile țeranești, ca ingineri; alții ca profesori pe catedră propagînd cultură, răspîndind razele de lumină nestînsă în inimile și spiritele agere ale tinerimii setoase după știință. Va sosi ziua când tot tînărul Român ortodox, cu însușiri frumoase își va afla adăpostul sub aripa scutitoare a fundatiunii Gojdu.

Nimenia nu cunoștea intențiunea sa nobilă; nime nu-și putea aduce aminte că Emanoil Gojdu va fi acela care își iubește atât de mult neamul său; el nici atunci nu s'a departat de biserica și națiunea sa, când unii credeau, că este străin față cu noi și nu caută spre neamul său. Dar' politica sa înțeleaptă, prevederile sale înalte, referințele politice sub care a trăit l-au condus într'acolo, ca să iee atare ființă bărbătească și serioasă, că tăcînd mai bine se poată lucra, ceea-ce într'adevăr s'a și întemplat. Numai un arhieria ca Șaguna și încă câțiva îi cunoșteau pulsul său, dar' și acestia încă au tăcut și au lucrat împreună cu el.

Iubirea și simțimentul viu al lui Gojdu față cu biserica și națiunea sa n'a fost imbrăcat în lucii peritor, cuvîntul său n'a fost frase învîpăiate și proiecte neisprăvite, după-cum durere, nu arare-ori se întemplă în lume,

Astfel, suflet nobil și fericit, care „ți-ai eternizat memoria în cer și pe pămînt, primește dela tinerimea română universitară, ce s'a adunat în giurul tîu, votul de pietate și venerațiune eternă, ce o datorim față de tine; primește tributul nostru de recunoștință ce-l depunem astăzi la mormîntul tîu, primește solemnă noastră promisiune, că vom păstra în onoare numele tîu și al celor-ce cu tine împreună — *de jure et de facto* — au conlucrat pentru binele bisericii și națiunii noastre.

Am depus aici pe mormîntul tîu frumoasa cunună de flori veștejitoare, dar' nu ne este destul aceasta, ci depunem o cunună încheiată din flori neperitoare a rugăciunii din inimă, a recunoștinței și pietății, cu care fiii bisericii și națiunii noastre române, vor încununa memoria ta din generațiune în generațiune.

Primește glasurile nenumărate de mulțimire ale celor-ce trupește și sufleteste se nutresc din rodirile mărețului pom sădit de mîna ta binecuvîntată. Pătrundă glasurile noastre la tronul Părintelui creatorilor ca să deschidă sufletului tîu isvorul vieții și șa raiului, de unde roagă pe prea înaltul Creator ca să reverse darul său asupra acestui pom nobil, ca să fie viu, să înflorească și să fructifice rodirile de viață necesare la dezvoltarea și fericirea bisericii și națiunii noastre mult cercate, unindu-ne în cuget și simțiri, unindune în Dumnezeu.

Acusatorul: Eu renunț la vorbe și rog pe dl avocat să mă înlocuească.

Judele însă nici aceasta nu o conde și pe când acuzatorul protestează contra acestui abuz de putere sare acuzatul N. Măneșcu cu niște scripte quasi documente și cu o argoanță cât se poate de nejustificată și înarmat cu toată necuviința, într-o ungurească cât se poate de trudită și neînțeleasă de nime începe:

„Eu nu mă rog de loc de omul acesta, pe care și de astă-dată îl puteți vedea că este de îndărătnic și nesupus superiorilor și legii, dar mă rog de avocatul său dl Soket Károly, că m'a provocat (arătând provocarea în script original) ca în timp de 8 zile să mă împac cu fosta mea servitoare Andráș Lina sau să-i trimit 1200 fl. v. a. spese de întreținere la copilul ei de 3 ani etc. etc., că ea atunci nu avea nici un copil și el nu știe....

Mă rog asta nu se ține de pertractarea noastră de astăzi... întrebarea e, că adevărat este aceea cu ce ești acuzat?

Acusatul: Mă rog, eu numai aceea vreau să arăt, că cine e dl Soket Károly.

Judele: Dacă ai ceva cu dl avocat, poștește cu altă ocaziune...

Acusatul: Numai aceea vreau să vă spun, că nu a avut plenipotență dela Andráș Lina și pășește contra mea neautorizat de nime.

Judele: Asta nu se ține de pertractarea de astăzi, poștește a răspunde la întrebare.

Acusatorul: Mă rog și eu, dle jude, să binevoiți a-i asculta jalba contra avocatului meu, că și așa toată lumea, afară de dl jude, poate cunoaște încă de multă această triste istorie și acuma nu poate decât câștiga din astfel de aventuri cavalierești.

Acusatul... „Istenedet... diszno“.

Sala întreagă se scandalizează și face cuvenitul afront acuzatului.

Soket Károly (în românește): Eu mă rog, această provocare deocamdată am făcut-o privat și prietenești din considerări, care privesc decorul preoțimii și interesele d-tale, dle potopop, dar fii sigur că pe viitor îmi voiu și împlini datoria mea de avocat fără astfel de considerări.

Firește aici s'a născut o gălgăie, de nu se mai auzia unul pe altul.

Judele provoca pe vorbitori să se țină de obiectul pertractării, vorbitorii nu cedau și era pe aci să se întâmple, să asist la un nou spectacol datorit patrioticului protopresbiter, când eadă din sala de alături se ivește protojudele Hines M., care aduce ordine între vorbitori și, cu o grabă mare, deoarece acum era un jude absent și obiecte de pertractat sânt multe, provoacă pe subdude să termine cât mai curând afacerea, ear' pe acuzator să-și retragă acusa, ca să se împace din motive.... de oportunitate pentru acuzator etc., ba începe acuzatul a nega intențiunea de a vătămă pe acuzator, ba a nega calumniile în genere.

Acusatorul: Eu am fost cel dintâiu om, care i-am întins mâna dlui acuzat la venirea sa în acest nefericit tract, căci am știut că vine din încrederea autorităților bisericesti, deși cunoșteam modul cum s'a despărțat din parohia sa Poiana și afară de aceea aveam foarte multe motive de a lucra contra unui agent de bancă („albina“) denumit ca administrator protopresbiter și într-un timp când se făceau pregătirile pentru întregirea protopresbiteratului și mai ales noi fiind pe deplin îndestulți cu administrarea dlui G. Șagău, de care și altfel nu me tream, căi pe astfel de cai la timpul meu ni-se va impune, dar dl acuzat pururea m'a defăimat publice și privat și, ce e mai dureros, în sus la autoritatea bisericască și așa și în cazul de față. Cer ascultarea martorilor.

Această expunere fu făcută în românește printre furtunile de „beszedjen magyarul“ a ambilor juzi, spre cea mai mare bucurie a acuzatului, care începea a spera ajutor acum dela noii adversari ai acuzatorului. Barem nu 'si-ar fi scăpat bietul scriitoras al subjudelui pana jos, ca dl protopresbiter să aibă motiv a se arunca numai decât să 'i-o ridice și prin urmare să se umilească și până înaintea celui din urmă Unguras, poate-că procesul se pertracta până în sfârșit.

Dar' legioanele de „meltasdos“ și „nagy-sdos“ biró ur, deservirșita dragoste într-o de vorbi bine-râu cum știa ungurește și peste tot neașteptata compesantă și supuneră față cu întreg personalul cancelariei atât de clar documentată în tot decursul pertractării, și-a câștigat inimile în mod vedit față cu dreptatea cauzei de sub întrebare, ba birfelele că acuzatorul e „poros“, „harczagos“, că și cu ocaziunea comasatiei și cu alegerea de birou pururea s'a împotrivit ca și acuzatului etc. etc., alea jacta est....

Nu mai decât protojudele ordonează subjudelui ca să sisteze procesul, din cauză că

Acusatorul nu voește nici să vorbească ungurește ear' acuzatorului 'i-se adresează cu cuvintele: „că aici nu are ce căuta cine nu știe și nu vorbește ungurește“, și cu acestea se duce. Ear' subdudele întregeste protocolul, ia naționalul dlui acuzat și la întrebarea de a fost pedepsit răspunde că nu, pe când toată lumea știa că a fost chiar la aceeași judecătorie în procesul cu dl Andreiu Pop, din M-Oșorheiu, pedepsit cu 20 fl. v. a. eară pentru vătămăre de onoare.

În fine procesul se sistează din cauza că a intrat timpul prescripțiunii. Și cu aceasta a nimerit-o, grație autorității bisericesti și cutezanței acuzatorului de a crede că în 3 luni va pute exopera oare-ce ispravă dela dinsa.

Acusatorul insinuă cerere de nulitate.

Concurs literar.

Drept răsune la „Concursul literar“ publicat de noi, pentru comitatul Sibiului, ni-a sosit din Nădășel (în comitatul Căpâlnic) următoarea scrisoare care ne face o mare plăcere și pe care ne grăbim a o publica: Eată-o:

„Am cetit „concursul literar“, scris de tinerimea din Sibiu, pentru premiarea celor mai bune lucrări, care vor cuprinde monografiile singuraticelor comune locuite de Români, din comitatul Sibiului, și aflând nu numai eu, dar și alte persoane mai însemnate, că această pornire e foarte bună, foarte folositoare, m'am hotărât a pune să se vază la loterie 4 obiecte, (lucruri de mână) făcând atâtea losuri, cât să pot încasa 60 coroane (30 fl.) v. a., care bani să se împărțescă drept premii, celor mai bune lucrări, care vor descrie monografiile comunelor locuite de Români din comitatul Căpâlnic.

„Losurile le voi vinde eu cu ajutorul prietenelor mele, ear' suma de 60 coroane voi trimite-o până în 31 Decemvrie.

„Aveți dară bunătate a scrie acum același concurs cu aceleași condiții (puncte de cerere) și privitor la comitatul Căpâlnic (Clujului) și a primi ca și lucrările din acest comitat să fie judecate de același juriu, care va judeca pe acele din comitatul Sibiului, și tot de acolo să se împărțescă și premiile.

„Premiile pentru acest concurs din suma însemnată aș dori să se împărțescă astfel:

1. Lucrarea care va fi aflată ca cea mai bună între toate, să se premieze cu 25 coroane (14 fl.).

2. Lucrarea declarată ca a 2-a de bună, cu 14 coroane (7 fl.).

3. Lucrarea declarată ca a 3-a de bună, cu 10 coroane (5 fl.).

„Ear' lucrărilor declarate de a 4-a și 5-a să li-se plătească „Foata Poporului“ pe câte un an întreg!

Nădășel, 28 Octomvrie 1894.

Maria Cioban, invetătoare.

Tinerimea din Sibiu care a scris concursul pentru comitatul Sibiu, cu mare tasuflieșire a luat la cunoștință laudabila și românească cerere a d-soarei Maria Cioban și darul de 60 de coroane pentru premii, și prin aceasta scrie „concursul literar“ publicat în numărul 316 al „Tribunei“ din a. c. și 40 al „Foai Poporului“, făcând cu căldură apel la toți preoții, invetătorii și cărturarii români din comitatul Căpâlnic, ca să răspundă acestui concurs pregătind monografiile comunelor d-lor, după cererile înșirate în concursul numit scris pentru comitatul Sibiului. Toate dorințele arătate în scrisoarea de mai sus a d-soarei Maria Cioban au fost primite întocmai și ele au valoare de condiții pentru noul concurs. Lucrările să binevoească a le trimite tot la adresa însemnată în concursul nostru dintâiu.

Sibiu, 6 Noemvrie n. 1894.

În numele tinerilor inițiatori:

I. Russu-Șirianu Victor Tordășianu
Etiá Dopp Ioan Moța

CRONICĂ

M. Sa împărăteasa va petrece până la sfârșitul lunii c. în Viena și apoi va întreprinde călătoria proiectată la Algeria. Majestatea Sa se va reîntoarce numai la primăvară în Viena.

Românii din Dergea și școala de stat. Ni-se scrie din Dergea, că inspectorul maghiar de școale din Dej, însoțit de protopretorul cercual s'au prezentat la 8 Octomvrie n. în aceea comună și convocând reprezentanța comună și pe cea bisericască grcat., li-a propus să-și deie învoirea și sprijinul pentru înființarea și susținerea unei școale de stat. Intre altele protopretorul a propus, ca în secolul acesta comună să arunce o dare de 5% după 1 fl. și să contribuie cu 12 fl. la fondul regnicolar. Bravul protopop grcat. Ioan Hățegan se școala și declară, că după-ce Românii au școala lor confesională,

nu simt necesitate de școală de stat și prin urmare nu vor contribui cu nimic la înființarea aceleia. Dacă stăpânirea vrea să facă școala de stat, să o facă pe spesele sale. La aceste protopretorul se infurie ca un turbat și începe a injura preoțimea română, că agită și turbură poporul, că e dușmană Maghiarilor, că gravitează în afară etc. După-ce 'și-a mai potolit furia, se apucă și ia protocol. Punându-se apoi propunerea la vot, a fost respinsă cu mare majoritate, după-ce toți membrii români ai reprezentanței comunale au votat contra. Numai 2 Jidani și 2 Armeni au votat pentru propunere. Văzând, că nu a isbutit cu planul seu, protopretorul părăsește comuna între injurături coicești și amenințări, că va închide școala confesională. Felicităm pe b-avii Români din Dergea și în prima linie pe vrednicul protopop pentru atitudine lor demnă și bărbătească.

Hymen. Dl Aurel Manu și d-soara Elena Iclozan își vor sërba cununia Duminecă în 11 Noemvrie st. n. a. c. la 4 ore p. m. în biserica catedrală gr.-catolică din Blaj.

Logodnă. Din Bratca ni-se anunță logodna dlui Stefan Domocoș, teol. abs. cu d-soara Emilia Pop, fiica dlui notar Petru Pop din Stirci.

Dreptate ungurească. Anul trecut minierii dela băile de sare din Uioara, ne mai putând suferi nedreptățile, șicanele și despoierile ce îndurau din partea superiorilor minelor, au adresat o petiție directorului Alaksa Ubald, cerend ameliorarea soșii și încetarea prigonirilor și șicanelor. Petiția a fost dusă de 6 delegați, 3 Români și 3 Unguri. Directorul minelor refuzând însă primirea petițiunii, bieții mineri s'au adresat prim-ministrului Wekerle, ca ministru de finanțe, în speranță, că doar' acesta va fi mai milostiv. Deși aceasta s'a întâmplat în Maiu 1893, cauza minerilor nici până în ziua de astăzi nu s'a rezolvat. În șese rânduri ei au trimis delegați la ministru, rugându-l să le rezolveze cauza, dar delegații s'au întors totdeauna numai cu promisiuni goale. Bieții mineri au ajuns acum într-o stare și mai deplorabilă. Superiorii minelor, din răsbunare, pentru-că 'i-au denunțat ministrului, îi șicanează în toate chipurile. Mulți dintre ei au fost dați afară din serviciu, lipsiți fiind și de dreptul de pensie, deși au contribuit la fondul de pensie timp de 25 ani. Mai torturați sânt cei șese delegați, pe care îi țin închisi în mine dela orele 4 dimineața până la 5 d. a. Sireacă dreptate ungurească!

Importul român de vite în Austria a fost pus în discuție, din incidentul unei petiții a măcelarilor din Viena, în comisia economică a parlamentului austriac. Dep. Neuber a propus să se facă o anchetă.

Din public.)*

Convocare.

Despărțământul III. din Făgăraș al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ își va ține adunarea sa generală ordinară în 18 Noemvrie a. c. st. n. la 2 ore p. m. în Făgăraș în sala hotelului „Lauritsch“, la care cu onoare se invită toți membrii și binevoitorii acestei Asociațiuni ca să participe cât mai numeroși. Programul se va distribui în ziua adunării.

Din sedința subcomitetului despărțământului III, ținută în Făgăraș la 4 Noemvrie st. n. 1894.

Basilu Rațiu, dir. desp. III. Iuliu Dan, secretar.

* Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI“.

Viena, 9 Noemvrie nou. Știrea răspândită de presa opozițională, că Co-roana nu va acorda sancțiunea preafinală proiectelor de lege bisericesti, e cu deservirșire neîntemeiată.

Petersburg, 9 Noemvrie n. În catedrala „Petr și Pavel“ se lucrează ziua și noaptea și se fac pregătiri pentru primirea decedatului Țar.

Moseva, 9 Noemvrie nou. Întreg orașul e îmbrăcat în vestmânt pompos de doliu.

Varșovia, 9 Noemvrie n. Mai mulți preoți catolici au fost arestați din cauză că au refuzat să depună jurământul în limba rusască.

Bruxela, 9 Noemvrie nou. În contra primarului din Namur s'a comis un atentat cu dinamită. Întreagă casa a fost distrusă. Primarul, soția și cei patru copii ai sei au suferit răniri grave.

Bibliografie.

A apărut: Compas românesc, anuar financiar de Petra Petrescu, anul II, conține: Date istorice asupra institutelor române de bani; numele inițiatorilor, ale membrilor din direcțiuni și ale funcționarilor; instrucțiune despre polițe cu formulare și Legea cambială. De vânzare la autor în Brașov.

La Institutul Tipografic, Sibiu se află de vânzare:

Nuvel de Russu Șirianu. Prețul unui volum este 1 fl.

A apărut: „Noul achizist al Marelui Voevod Mihai, Sturdza“, publicat în Cernăuți la 1848 de M'hail Kogălniceanu și reeditat de Vasile M. Kogălniceanu.

Losurile „Cruții-roșii“ italiene.

La tragerea dela 2 Noemvrie au câștigat: premiu principal de 100.000 lire s. 7280 nr. 42, al doilea de 2000 lire s. 9739 nr. 26; 1000 lire s. 6324 nr. 29 și s. 6799 nr. 31; 50 lire s. 3252 nr. 32, s. 3802 nr. 29, s. 4645 nr. 2, s. 7925 nr. 31, s. 9002 nr. 4, s. 11710 nr. 44, s. 11800 nr. 49. În tragerea de amortisare au eșit următoarele 12 serii: 1363 1369 4234 7035 7664 7804 8163 8983 9405 9682 9893 11344.

Furnizare de lemne. Direcțiunea căii ferate de stat Cașovia-Oderberg a publicat licitație pentru furnizarea cherestelei trebuincioase în 1895 pentru nimita cale ferată. Ofertele sânt a se înainta până la 24 Noemvrie a. c.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiile efectuate în 23 - 24 Oct. v. 1894.

A. Veron lui A. Hirschen, grâu 2520 hect. 6.15 lei. E. Georgief lui M. Wolf, grâu 2100 hect. 7.20 lei. G. Grosovici lui Jeiteles, grâu 1050 hect. 5.65 lei. L. Moscovici lui Jeiteles, grâu 1500 hect. 5.42 lei. I. Catzica lui Jeiteles, grâu 8.000 hect. 7.12 lei. C. G. Harocopo lui Chrissoveloni fr., porumb 1450 hect. 7.30 lei. M. Roth & Co. lui Löventhon, porumb 7000 hect. 7.20 lei. L. Dreyfus & Co. lui F. Goldwurm, orz 750 hect. 3.35 lei. Hercule D. Fulga lui Jeiteles, grâu 20 v. hect. 8 lei.

Cereale sosite.

Pe apă: Grâu 8700 hect., secară — hect., porumb 40.000 hect., orz — hect., rapiță — hect.
Pe uscat: Grâu 6500 hect., secară 2500 hect., porumb — hect., orz 3000 hect., rapiță 4000 hect.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu. Dela 9 Nov. n. Grâu frumos 76 până 80 chilo d. 4.70 până 4.80, grâu mestecat 70 până 74 chilo d. 3.50 până 4.40, secară 70 până 74 chilo d. 3.20 până 3.50, orz 62 până 68 chilo d. 3.60 până 4.00, ovăș 42 până 48 chilo d. 2.00 până 2.50, cucuruz 70 până 74 chilo d. 3.30 până 3.70, măsaiu 78 până 82 chilo d. 4.00 până 4.50, cartofi 68 până 70 chilo d. 1.80 până 1.90, semințe de cânepă 48 până 50 chilo d. 4.60 până 5.00, mazăre 76 până 80 chilo d. 5.00 până 6.00, linte 78 până 82 chilo d. 7.50 până 8.50, fasole 78 până 80 chilo d. 5.00 până 6.00, păsat de grâu 100 chilo d. 13.00 până 14.00, făină nr. 1. — fl. 13.00 până 14.00, — fl. —, făină nr. 10. — fl. —, făină 100 chilo d. 54.00 până 66.00, unsoare de porc d. 68.00 până 69.00, sîn brut 100 chilo d. 30.00 până 22.00, sîn de lumini d. 33.00 până d. 34.00, incăni tur nate de pîn d. 38.00 până d. 40.00, șapam d. 20 până 30.00, sîn 100 chilo d. 1.60 până 2.00, cânepă d. 35.00 până 36.00, lemnac de foc uscat m. cub. d. 3.00 până 3.25, apit p. 100 l. 9/5 54.00 până 7 cr., carnea de vită chilo 52 cr. până 63, carnea de vișoi 36 până 40 cr., carnea de porc 46 până 50 cr. carne de berbec — 8 până 30 cr. ouă 1 cu 25

Olindarul dliei.

29 Octomvrie (10 Noemvrie) 1894.

Iulian: M'a Anastasia.
Gregorian: Andreiu.
Noarele: Răzre 7.58 apun 4) m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 9 Noemvrie n. 12 care diminează.

Presiunea atmosferică în mm. (Mediul lunar 727.5)	Diferența dintr-un presat	Temperatura după Celsius	Temperatura de foc uscat m. cub.	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
727.8	- 6.2	+ 0.4	+ 12.1	13	80

Din țeară 7 Nov. n. 7 care diminează.

Stațiunile	Presiun. atmosferică în mm.	Temperatura Celsius	Vântul direcția	tura
Budapesta	767	- 4.9	NO	1
Sătmar	769	- 5.3	S	2
Cluj	768	- 3.8	—	1
Orșova	—	- 2.0	S	2
Arad	768	- 1.3	O	2
Panciova	763	- 3.0	V	2

Bursa de mărfur. din Budapesta dela 7 Nov. n. 1894.

Semănaș	Qualitatea per hect.	Prețul per 100 chilo.	Qualitatea per hect.	Prețul per 100 chilo.
Grân				
Bănățeneș nou	75	—	76	—
Grâu dela Tisa	75	—	76	—
Grâu „Pests“	75	—	76	—
Grâu dela Alba-Reg.	75	—	76	—
„Bacsa“	75	—	76	—
Grâu ung. de Nord	75	—	76	—
Semănaș, vechi ori nou	Sotul	Qualitatea per hect.	Prețul per 100 chilo.	
Săcură		70—72	6.3	8.35
Orz	de nutreț	60—62	5.80	6.15
	de vânzare	62—64	6.40	7.11
„Ovșs“	de bere	64—66	7.8	8.50
Cucuruz (porumb)	bănăș.	39—41	5.8	6.20
	de altsoiu	75	5.15	5.25
Meiu Hrișcă		—	6.90	6.40
Grân	Sept.-Oct.	7.7	7.7	7.9
Cucuruz	Mart.-Apr.	6.70	5.89	6.72
„Ovșs“	Maiu-Iun.	6.03	—	5.91
	Iul.-Aug.	—	—	—
	Mart.-Apr.	—	—	6.05
	Oct.	—	—	—
Produse diverse	Sotul			
Sem. de trif.	Lucernă ungurească	40.—	46.—	—
„	roșie	57.—	65.—	—
„	de vânzare	—	—	—
„	rafinat	—	—	—
Uns. de porc	dela Pesta	49.50	50.—	—
„	dela țeară	—	—	—
Slănină	svetăță	—	—	—
„	afumată	49.—	50.—	—
Sîn	—	—	—	—
Prune	—	9.—	9.25	—
Licitar	slavon, non	13.7	14.25	—
„	bănățeneș	12.—	12.25	—
Miere	brută	—	—	—
„	galbînă străcurată	—	—	—
Coară	de Rosenau	—	—	—
„	brut	—	—	—
Spirt	Dvojdițe de spirt	—	—	—

Cursul pieței din Sibiu.

Din 9 Noemvrie n. 1894.

Hărte-monetă română	Cump. 9.79	vând. 9.90
Lira turcească	„ 11.15	„ 11.20
Imperial	„ 10.—	„ 10.10
Ruble rusești	„ 1.82	„ 1.50

Bursa de Budapesta.

Din 7 Nov. n. 1894.

Renta de aur ung. 6%	—	—
„ de aur ung. 4%	123.—	—
„ val. cor. 4%	97.50	—
Împrumutul căilor ferate ung.	123.50	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	125.25	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	101.75	—
Bonuri rurale ung.	97.—	—
„ croate-slavone	96.75	—
Obligațiunile desp. regalilor	100.25	—
Împrumut cu premiu ung.	162.50	—
Losuri pentru regularizarea Tisei și Seghedin	143.—	—
Renta de hărte austriacă	100.—	—
„ de argint austriacă	100.—	—
„ de aur austriacă	123.75	—
Losurile austriace din 1860	—	—
Acțiunile băncii austro-ungare	103.—	—
„ de credit ung.	—	—
„ „ austr.	—	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și economii	—	—
„ Albina	101.—	—
Argintul	—	—
Galbeni împărătești	5.90	—
Napoleon-d'or	9.89	—
Mărci 100 imp. germane	61.—	—
Londra 10 Livres sterlingi	124.85	—

Bursa de Viena.

Din 7 Nov. 1894.

Renta de aur ung. 6%	—
„ „ „ 4%	123.10
Renta ung. v. c. 4%	97.55
Împrumutul căilor ferate ung.	128.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-e emisiune)	125.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	101.70
Bonuri rurale ung.	96.65
„ croate-slavone	—
Împrumut cu premiu ung.	162.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin .	143.50
Renta de hârtie austriacă.	1. 0.15
„ argint austriacă	100.40
„ aur austriacă	125.35
Losuri austriace din 1860	160.—
Acțiunile băncii austro-ungare	1.84.—
„ de credit ung.	490.—
„ de credit aust.	891.10
Argintul	—
Galbeni împărătești.	5.88
Napoleon-d'ori	9.69
Mărci 100 imp. germane	61.12
Londra 100 Livres sterlingi	137.—

Obligațiuni cu premii de 3% ale băncii maghiare hipotecare.

PROSPECT. BANCA MAGHIARĂ HIPOTECARĂ.

Capital acționar: 20,000.000.— florini v. a. în aur.

Solviri: 10,300.000.— florini v. a. în aur.

Reserve: 2,471.609.08 v. a.

Direcțiunea: Exc. Sa Coloman Széll, president; Ferdinand Beck, director general; Contele Adolf Dubsy, Alexandru Hegedüs, Dr. Petru Matyska, Eugen Minkus.
Consiliul de supraveghere: Wilhelm Schön, president; Exc. Sa Ernest de Hollán, Árpád Kubinyi, Iosif Ribáry.

Banca maghiară hipotecară în Budapesta este imputernicită pe baza articolului de lege IX. din anul 1889 și în înțelesul ordinațiunilor înaltului minister r. u. de finanțe dela 18 Maiu 1890 și 18 Octomvrie 1894 a emite pe lungă împrumuturi realizate municipiilor, orașelor, comunelor și altor persoane juridice

Obligațiuni cu premii de 3%.

În suma totală de 35 milioane florini v. a. = 70 milioane coroane în 350.000 bucăți în valoare nominală de fl. 100.— = 200 coroane.

Obligațiunile acestea aduc cu începere dela 1 Noemvrie 1894 interese de 3% la an după capitalul nominal. Sunt provăzute cu cupoane pe jumătate de an și sunt solvabile la 1-a Maiu și 1-a Noemvrie a fiecărui an în:

Ungaria: la banca maghiară hipotecară în Budapesta, la banca maghiară de escompt și schimb în Budapesta.

Holanda: la banca de Paris et des Pays-Bas în Amsterdam. — Elveția: la banca de Paris et des Pays-Bas în Genf.

Obligațiunile acestea se amortisează în restimp de 65 de ani prin sortire. Tragerile se vor ține în localitățile băncii maghiare hipotecare în Budapesta.

Se vor face trei feluri de trageri: Trageri de amortisare. — Tragerile premiilor de 10 fl. v. a. = 20 coroane și Trageri de câștig.

Trageri de amortisare.

Tragerile de amortisare se vor ține în fiecare an de două-ori și anume conform planului alăturat la obligațiuni. Prin tragerile acestea se vor amortisa acele obligațiuni, care în serii de câte 100 obligațiuni sunt a se replăti 3 luni mai târziu în suma nominală. Fructificarea obligațiunilor amortisate înceată în aceeași zi. **Antaia trageri se va ține la 25 Aprilie 1895.** Banca maghiară hipotecară își rezervă dreptul de a urca ori-și-când suma tragerilor de amortisare și anume publicând aceasta cu 3 luni înainte. Pe lungă prezentarea obligațiunilor amortisate aducătorul primește *bilete de premii* provăzute cu aceleași serii și aceiași numeri și vor participa și mai departe la toate tragerile de câștig și de premii.

Tragerile premiilor de 10 florini v. a. = 20 coroane.

Toate obligațiunile și biletele de premii ale împrumutului participă la tragerile premiilor de 10 florini v. a. = 20 coroane amăsura planului alăturat până la termenul, în care acele se vor trage cu premiile amintite. Premiile se vor plăti la 3 luni după tragerea respectivă.

Obligațiunile trase cu premii aceasta se vor stampila pentru recunoașterea că acelea nu mai au dreptul a participa la tragerile acestea.

Amăsura stipulațiunilor de mai sus ii este deci asigurată fiecărei obligațiuni amortisarea în prețul nominal, peste aceasta o premie de 10%, prin urmare replătirea sumei totale de 110 florini v. a. = 220 coroane înainte de expirarea restimpului de 65 de ani a împrumutului.

Tragerile de câștig.

Toate obligațiunile și biletele de premii, atât acele stampilate după plătirea premiilor de 10 fl. v. a. = 20 coroane, cât și acele care încă nu poartă stampila aceasta, participă amăsura planului alăturat la toate tragerile câștigurilor de **coroane 200.000, 100.000, 75.000, 50.000, 40.000** etc.

Aceeași obligațiune, care s'a tras odată cu un câștig oare-care, participă mai departe la toate tragerile de câștig și poate face prin urmare încă unul, sau mai multe câștiguri.

Câștigurile se plătesc la 3 luni după tragerea respectivă. **Antaia trageri de câștig se va ține la 25 Ianuarie 1895.**

Banca maghiară hipotecară nu are dreptul să schimbe planul tragerilor de câștig și premii nici în cazul, când ar urca suma tragerilor de amortisare.

Plătirea obligațiunilor amortisate, precum și plătirea premiilor se face în aceleași piețe ca și plătirea cupoanelor, câștigurile însă se plătesc exclusiv numai de către caselle băncii maghiare hipotecare.

Banca maghiară hipotecară primește asupra sa plătirea dărilor după premiile de 20 coroane, dările după câștiguri însă are să le plătească acela care a făcut câștigul.

Lista de numeri a obligațiunilor amortisate, precum și a obligațiunilor trase cu vre-o premie sau vre-un câștig, se va publica după fiecare trageri cel puțin într'un ziar din Budapesta, Amsterdam și din Genf. Acestei liste se va alătura în fiecare an odată conspectul acelor obligațiuni, care la tragerea premergătoare s'a tras cu suma nominală, cu vre-o premie sau cu vre-un câștig, dar' nu s'a prezentat încă spre achitare.

Banca maghiară hipotecară va exopera notarea oficială de burză a împrumutului pe losuri cu 3% în toate piețele, unde va ajunge spre subscripțiune publică.

Obligațiunile acestea se admit în înțelesul ordinațiunilor ministeriale la toate caselle statului reg. ung. drept cautiune.

Invitare de subscripțiune.

Din emisiunea de 35 milioane florini v. a. = 70 milioane coroane, admisă pe baza articolului de lege IX. din anul 1889, se ofere spre subscripțiune publică

bucăți 100.000 de câte 100 florini v. a. = 200 coroane valoare nominală de

Obligațiuni cu premii de 3% pe lungă următoarele Condiții de subscripțiune.

1. Subscripțiunea se va face la 15 Noemvrie 1894 în oarele obicnuite de gestiune, și anume: La banca maghiară hipotecară în Budapesta, V., Erzsébetter 9 și la expositura acesteia din Cluj. — La banca maghiară de escompt și schimb în Budapesta, V., Dorottya-utca 6, și la Sucursala acesteia din Budapesta, belváros IV., Museumkörut 1. — La sucursala băncii maghiare de escompt și schimb în Pojon. — La cassa de schimb a băncii maghiare de escompt și schimb în Fiume. — La desparțământul transilvan al băncii maghiare de escompt și schimb în Cluj.

În Amsterdam: la Banque de Paris et des Pays-Bas. — La dnii: Lippmann, Rosenthal & Cie — La dnii: Wertheim & Gompertz și în alte piețe olandeze.

În Genf: la Banque de Paris et des Pays-Bas. — La dnii: A. Cheneviere & Cie. — La dnii: Darier & Cie. — La dnii: Lombard, Odier & Cie. — La dnii: Ern. Pictet & Cie, și alte piețe elvețiene. Mai departe în următoarele locuri:

Arad: banca industrială și populară din Arad; Beszterczebánya: banca de credit, societate pe acțiuni; Brașov: la domnii Nussbächer & Beer; Dobrițin: Kőgazdasági bank, societate pe acții; Eperjes: banca populară; Eszék: la domnii Sorger, Weismayer & Cie; Győr: prima bancă de economii; Kassa: institut de economii; Miskolc: desparțământ cambial al institutului de credit; Neutra: institut de credit și comercial; Oradea-mare: banca bihoreană de credit, comercială, industrială și de produse; Canija-mare: banca industrială și comercială, societate pe acții; Sibiu: Bodencreditanstalt; Pécs: la domnii S. Schapringier și la Carl M. Ullmann; Seghedin: banca industrială și comercială; la dl Max R. May; Székesfehérvár: banca comercială; Sopron: banca de credit fonciar, societate pe acțiuni; Szombathely: la frații Grünwald; Timișoara: cassa timișană de economii; Agram: banca hipotecară regnicolă croato-slavonă și la biurol de schimb al băncii croate comerciale.

2. Prețul de subscripțiune este de

Florini 110 v. a. = 220 coroane

[2521] 1-1

pentru fiecare obligațiune pe lungă interesele de 3% dela 1-a Noemvrie 1894 începând a cuponilor, respective în piețele din străinătate paritatea valutei de acolo.

3. Fiecare subscriber are să solvească deodată cu subscripțiunea o cautiune de 10% după suma nominală subscrisă, în numerar sau în hârtii de valoare valabile în localitatea subscrierii și valorate după cursul zilei.

4. Reducerea anunțurilor, în cazul de a se subscire un prisos, este rezervată locurilor respective de subscripțiune, ear' rezultatul se va aduce la cunoștința subscriberului.

5. Obligațiunile corăspunzătoare subscripțiunii se vor ridica deodată, sau în rate din aceleași locuri, unde s'a făcut subscripțiunea, pe lungă solvirea prețului subscris și al intereselor de 3% decăzute până la ziua ridicării, cel mult până la 10 Ianuarie 1895. După acest termen cautiunea se privește de perdută.

6. Plătindu-se suma corăspunzătoare subscripțiunii toată deodată, cautiunea în numerar se socotește numai decât, ear' plătindu-se în rate, se socotește la plătirea ultimei rate și până atunci se fructifică cu 3%. — Cautiunile depuse în efecte de valoare se restituie numai după ridicarea tuturor bucăților.

7. Banca maghiară hipotecară emite pentru obligațiuni mai antăiu bilete de primire (Scripts), care cu începere dela 5 Ianuarie 1895 se vor schimba în Titres definitive.

Budapesta, în Noemvrie 1894.

Banca maghiară hipotecară. — Banca maghiară de escompt și schimb.